

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

- участь у міжнародних військових навчаннях (тренуваннях) за участю збройних сил країн — членів НАТО (для вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);
- діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях;
- досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (**крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності**).

Вимога наявності досягнень у професійній діяльності не застосовується до науково-педагогічних (наукових) працівників із стажем науково-педагогічної роботи **менше трьох років**, працівників, що мають статус учасника бойових дій, а також до **фахівців-практиків**, які працюють на посадах науково-педагогічних (наукових) працівників на умовах сумісництва в обсязі 0,25 або менше, або 150 годин навчального навантаження на навчальний рік.

Таким чином, кожен з науково-педагогічних працівників академії повинен **самостійно** відслідковувати свою відповідність Ліцензійним вимогам впровадження освітньої діяльності, це дає йому можливість на безпроблемне

проходження конкурсу на заміщення вакантної посади та не створює складності при акредитації освітніх програм, де він викладає будь яку освітню компоненту.

УДК 37.07:005.95/.96

ШЛЯХИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ОДЕСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

О.Р. Трач, Ю.В. Гарібяр,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Для того, щоб ефективно управляти вищим навчальним закладом, необхідно в будь-який момент мати доступ до інформації про поточний стан установи, при чому не вийде опиратись лише на бухгалтерський облік. Саме тому зараз в інститутах та університетах гостро постає проблема автоматизації управлінського обліку. Переважна більшість українських освітньо-наукових закладів дотепер вирішують такі завдання шляхом складання зведеної й аналітичної звітності в електронних таблицях та зустрічаються на цьому шляху із багаторазовим внесенням даних і труднощами у консолідації інформації.

Для вирішення задач автоматизації в рамках вищого навчального закладу необхідно розробити відповідну інформаційну систему, функціональність якої повинна відповідати певному типу діяльності ВНЗ.

За цим принципом можна виділити такі інформаційні системи:

- адміністративного та фінансово-господарського управління;
- управління навчальним процесом;
- підтримки навчального процесу;

- управління науково-дослідною роботою (НДР);
- управління інформаційними ресурсами.

Найбільш розповсюдженими є інформаційні системи фінансово-господарського управління. Для підтримки розробки навчальних планів, розкладу занять та екзаменів, обліку контингенту студентів та їх успішності використовуються інформаційні системи управління навчальним процесом. До функціональних можливостей інформаційних систем підтримки навчального процесу належать такі, як: розміщення навчально-методичних матеріалів, проведення тестувань, лабораторних робіт, підтримка дистанційної освіти, робота бібліотечних систем. Системи управління інформаційними ресурсами включають портал, електронну пошту та форум ВНЗ, управління електронним документообігом, єдину реєстрацію користувачів та розподілення їхніх прав. Найбільш рідкісним є клас систем, що забезпечують управління науково-дослідною роботою.

В Одеській національній академії харчових технологій функціонує програмний комплекс «Розклад», що забезпечує управління навчальним процесом та інформаційними ресурсам, а також підтримку навчального процесу.

Основою програмного комплексу є модуль розкладу навчальних занять. Розклад навчальних занять формується на підставі навчальних планів, що надаються деканатами, та навчального навантаження кафедр академії. При цьому враховується існуючий аудиторний фонд академії, а також в автоматичному режимі відбувається контроль помилок, пов'язаних з одночасним читанням курсів у різних студентських груп одним викладачем, одночасного перебування двох різних груп в одній аудиторії, планування навчальних занять без закріплення аудиторії, одночасне читання декількох навчальних курсів одній групі та ін. Програмне забезпечення дозволяє здійснювати автоматизований підбір вільних аудиторій, а також експортувати необхідну інформацію у різноманітних форматах. Сформований розклад доступний в мережі Internet та, додатково, може бути надрукованим.

Для підтримки складання розкладу використовуються модулі формування навчальних планів, забезпечення виконання ліцензійних вимог, формування навчального навантаження кафедр та ін. Ведуться роботи над додатковими модулями, що значно підвищать ефективність роботи співробітників навчального відділу та керівників кафедр, зокрема: модуль автоматизованого розподілу навчального навантаження, модуль оцінки відповідності ліцензійним вимогам, модуль рейтингової оцінки кафедр академії та особистий кабінет студента.

Модуль автоматизованого розподілу навчального навантаження, котрий на даний момент знаходиться в процесі тестування, дозволить керівникам кафедр проводити розподіл навантаження між викладачами в автоматизованому режимі. Це значно знизить трудомісткість цього процесу, зменшить кількість помилок та дасть можливість оперативно реагувати на зміни особового складу кафедри.

На етапі впровадження знаходяться модулі оцінки відповідності ліцензійним вимогам та рейтингової оцінки кафедр академії. Їх використання зна-

чно знизить затрати часу на перевірку відповідності викладачів ліцензійним вимогам, дозволить в автоматичному вигляді формувати рейтинг та оцінювати роботу співробітників кафедри. Важливим фактором в сучасній ситуації є те, що всі перевірки та оцінювання можуть бути проведені в онлайн-режимі.

Особистий кабінет студента знаходиться поки в процесі моделювання та внутрішнього тестування. Його впровадження дозволить студентові краще контролювати та координувати свою успішність, досягнення та навчальний процес, отримувати актуальну інформацію, щодо навчання та надасть потрібний зворотній зв'язок деканам та викладачам.

Таким чином, програмний комплекс «Розклад» є невід'ємною частиною управління навчальним процесом та набагато спрощує роботу всіх користувачів. У перспективі розглядається задача побудови системи, що базується на наявній інформації, буде генерувати розклад навчальних занять повністю автоматично, тобто без участі людини.

УДК 37.07:005.95/.96

АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ В ОНАХТ

**Л.О. Ланженко, В.Г. Мураховський, Ф.А. Трішин, О.Р. Трач,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Проблеми розробки систем менеджменту якості (СМЯ) вищої школи в останні роки набули загальноновизнаної актуальності. Для її вирішення в сучасних умовах доцільно використовувати загальне управління якістю (Total Quality Management - TQM). Принципами TQM є підхід до управління як до процесу, системний підхід до менеджменту освітнього процесу, орієнтація на споживачів освітніх послуг, залучення співробітників до менеджменту та постійне поліпшення системи якості. Важливим завданням, вирішення якого безпосередньо впливає на якість освіти та правильне функціонування навчального закладу, є прийняття рішення щодо розподілу навантаження між викладачами.

Цей процес є складним, багатокритеріальним та пов'язаним з значною кількістю обмежень. Серед них насамперед слід вказати кількість навчальних дисциплін, котрі може проводити викладач, кількість навчальних годин, які може читати викладач в рамках даної кафедри, відношення аудиторного та не аудиторного навантаження, розподіл навчальних груп і студентів на дипломні та курсові роботи між викладачами, врахування компетентностей викладачів. Оскільки навчальне навантаження кафедри може бути досить значним, то дотримання вищенаведених правил може значно ускладнювати роботу методистів кафедр та, навіть, викликати певні помилки в розрахунках. В свою чергу, помилки в розрахунках призводять до того, що зазвичай сума ставок викладачів, визначена завідувачами кафедр, є більшою, ніж кількість ставок, що виділена нормативами МОН та профінансована у бюджеті ВНЗ. Це ставить перед керівництвом ВНЗ складну задачу зменшення обсягів наванта-

	ПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ СІЛЬСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДИ У ЗВО УКРАЇНИ К.С. Колеснікова, К.В. Мануїлова, О.В. Пурхванідзе	
203	DIGITALIZATION AS INNOVATIVE TECHNOLOGY FOR IMPROVING THE QUALITY ASSURANCE SYSTEM OF HIGHER EDUCATION S.O. Voinova, I.M. Svity	446
204	КОНЦЕПЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Н.С. Згадова, Т.І. Ткачук	449
205	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ О.В. Зиков, І.В. Безбах, О.М. Всеволодов	451
206	ОПТИМІЗАЦІЯ МЕТОДИК ВИКЛАДАННЯ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ Т.В. Стрікаленко, А.А. Савенко	454
207	ВИКЛАДАННЯ КУРСУ НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ЗА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМОЮ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ Л.М. Тележенко, М.С. Нападівська	455
СЕКЦІЯ 4		
208	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Т.М. Афанасьєва, Г.І. Палвашова, Н.В. Доценко	458
209	ЩОДО ВПЛИВУ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО НА ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ К.Б. Козак, Г.Й. Євдокимова	460
210	МІЖНАРОДНЕ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ І.М. Агєєва, Д.В. Седіков	463
211	СВІТОВІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ І.О. Седікова, І.І. Савенко	466
212	ОРГАНІЗАЦІЯ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ – ЗАПОРУКА ЯКОСТІ КАДРОВОГО СКЛАДУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ Н.О. Дец, Л.О. Ланженко, Л.Д. Риженко	469
213	ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ І.М. Ліхошерст, Міністерство освіти і науки України, м. Київ В.Г. Мураховський, Ф.А. Трішин, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	471
214	ШЛЯХИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В	475